

COMUNICAT DE PRESĂ

Lansarea Campaniei regionale de comunicare „Onorată instanță, am dreptul să nu fiu speriat!”

19 Noiembrie 2010, Chișinău

Astăzi, 19 Noiembrie, când întregul mapamond marchează Ziua mondială de prevenire a abuzului asupra copiilor, Centrul Național de Prevenire a Abuzului față de Copii (CNPAC) lansează Campania regională de comunicare „Onorată instanță, am dreptul să nu fiu speriat!”. Campania este realizată cu sprijinul partenerilor guvernamentali Ministerul Justiției și Procuratura Generală.

Campania este adresată ofițerilor de urmărire penală, procurorilor și judecătorilor și urmărește scopul de a îmbunătăți atitudinile și practicile profesioniștilor privind nevoile speciale ale copiilor care participă la proceduri legale în calitate de martori sau victime ale abuzului și violenței.

Potrivit specialiștilor în domeniul protecției copilului, **practicile legale cu participarea copiilor aplicate actualmente în Republica Moldova sunt învechite și conduc la revictimizarea copilului.**

„Un copil, victima unui abuz sau a neglijării, atunci când este antrenat în proceduri legale în calitate de martor, trăiește de foarte multe ori emoții negative într-un sistem care, de fapt, ar trebui să-l protejeze. Pe parcursul examinării unui caz de abuz, **victima minoră este interviuată sau audiată de cel puțin opt ori.** Aceasta presupune povestirea în detaliu a evenimentelor traumatizante prin care a trecut. Trăirea repetată a emoțiilor negative, dar și frica de reprezentanții instituțiilor de drept – ofițerul de urmărire penală, procurorul, judecătorul, - precum și aflarea sa în prezența abuzatorului în sala de judecată, duce la **revictimizarea copilului.** Până nu demult, această realitate a fost negată. Nu întâmplător imaginea acestei Campanii este o mantie de judecător, pusă pe un umerăș: crearea condițiilor prietenoase pentru audierea unui copil-martor presupune și renunțarea judecătorilor la mantie atunci când audiază un copil, în favoarea hainelor civile. Dar sunt și alte proceduri legale care trebuie revăzute, deoarece, mai mult decât îmbrăcămintea, contează atitudinea specialiștilor cu care se întâlnește un copil în sistemul de drept, existența unor condiții prietenoase, proceduri care ar facilita o deschidere a copilului în fața instanței”, a menționat **Daniela Sâmboteanu, președinte CNPAC, în cadrul conferinței de presă.**

Rodica Secieru, șefa Cabinetului Ministrului de Justiție, prezentă la eveniment, a menționat faptul că, din 1993, de când R. Moldova a devenit parte a Convenției pentru Drepturile Copilului, s-au depus eforturi considerabile pentru a asigura drepturile copiilor aflați în contact cu sistemul de justiție. „Însă accentul a fost pus pe copiii aflați în conflict cu legea; copiii-victime ale unor infracțiuni au fost lăsați în umbră. Ministerul Justiției a semnat un acord de colaborare cu CNPAC pentru a realiza schimbări în procedurile legale în raport cu copiii care sunt martori și victime ale infracțiunilor”.

În cadrul campaniei vom face pledoarii pentru ajustarea cadrului normativ care reglementează procedurile legale cu participarea copiilor. Pledăm pentru îmbunătățirea atitudinilor și practicilor profesioniștilor privind nevoile speciale ale copiilor care participă la procedurile legale în calitate de martori sau victime ale abuzului. De asemenea, vom face pledoarii pentru crearea spațiilor prietenoase de intervievare, audiere a copiilor și minimalizarea numărului de interviuri.

Mariana Gornea, șef-adjunct al Secției minori și drepturile omului de la Procuratura Generală, a adăugat faptul că „statul este obligat să asigure copilului o protecție specială în primul rând prin acordarea protecției juridice potrivite particularităților de vârstă”. Reprezentantul Procuraturii Generale a mai adus la cunoștința mijloacelor de informare în masă că, printr-un ordin al Procurorului General, au fost desemnați procurori care au fost instruiți special pentru a lucra cu copiii. De asemenea, Procuratura Generală și-a luat angajamentul să dezvolte rețeaua de camere de audiere a copiilor. În prezent, o cameră de audiere a copiilor, dotată cu sistem video și circuit închis, există doar la Centrul „Amicul” din Chișinău, coordonat de CN PAC, unde copilul/martor sau victimă poate fi intervievat în condiții prietenoase, în prezența doar a judecătorului/procurorului/ofițerului de urmărire penală și a psihologului.

Judecătoarea Dina Rotarciuc, membru al Consiliului Superior al Magistraturii, a menționat necesitatea ca în fiecare procuratură și judecătorie să existe cel puțin un psiholog și, de asemenea, să existe în fiecare raion camere de audiere ale copilului, amenajate după standardele promovate de CNPAC. „În calitate de judecător la Curtea de Apel Chișinău, am folosit sala de la „Amicul” în cazul unei tentative de omor, pentru audierea victimei, o fetiță aruncată de la etajul 7. În prima instanță abuzatorul fusese achitat, din cauza că victima, fiind speriată, nu a putut să comunice cu instanța. Audierea copilului pe acest dosar de către completul de judecată de la Curtea de Apel s-a realizat în condiții speciale, la Centrul „Amicul”, într-o atmosferă care a încurajat copilul să vorbească. Astfel, a fost posibil ca abuzatorul să fie condamnat”.

În cadrul Campaniei, CNPAC va efectua o analiză a legislației naționale privind participarea copilului în proceduri legale și va veni cu recomandări specifice de îmbunătățire a legislației în corespundere cu prevederile Convenției ONU cu privire la drepturile copilului, precum și a altor documente internaționale.

„Nu este suficient să pledezi pentru schimbări în cadrul legislativ și normativ: este nevoie să schimbăm atitudinile profesioniștilor din sistemul de ordine publică și de drept, care vor fi responsabili de transpunerea în practică a prevederilor legislative. Ambele aspecte sunt complementare, de aceea le dezvoltăm în paralel”, a menționat Daniela Sâmboteanu, președinte CNPAC.

Protecția copilului martor poate fi asigurată prin schimbarea procedurilor legale cu participarea copiilor din perspectiva **UN COPIL ESTE UN MARTOR CU NEVOI SPECIALE**.

În Campanie, vor fi distribuite materiale informative adresate specialiștilor din domeniul (postere, broșura „Audierea legală a copiilor victime/martori ai abuzului și neglijării”), precum și materiale destinate pregătirii copilului-martor și familiei acestuia pentru depunerea mărturiilor în instanța de judecată (broșurile „Voi fi martor în instanță” și „Copilul meu este martor în instanță”). Broșurile vor fi distribuite copiilor și familiilor prin intermediul ofițerilor de urmărire penală, procurorilor, psihologilor și asistenților sociali implicați în intervenții pe respectivele dosare.

Campania „Onorată instanță, am dreptul să nu fiu speriat!” este continuarea Campaniei „Copilul-martor cu nevoi speciale”, desfășurată de CNPAC în 2007, cu suportul oferit de Fundația Nobody Children, Fundația OAK.

CNPAC are o experiență importantă în domeniu, prin intermediul Centrului de Asistență Psihosocială a Copilului și Familiei „Amicul”. Rezultate: în perioada 2006-2010, „Amicul” a pregătit pentru audieri legale 95 de copii victime ale abuzului, a asistat în audieri legale 69 de copii, a pregătit pentru instanța de judecată rapoarte psihologice privind gradul de traumatizare a copiilor în 104 dosare. Cel mai mare

succes al organizației este, însă, faptul, că în 50 de cazuri de abuz în care și-a oferit asistența, **abuzatorii au fost condamnați**.

Acest eveniment este posibil grație ajutorului generos al poporului american prin intermediul Agenției SUA pentru Dezvoltare Internațională (USAID) în cadrul programului Academiei pentru Dezvoltare Educațională (AED) „Consolidarea Societății Civile în Moldova”.

Centrul Național de Prevenire a Abuzului față de Copii

Tel.: 75-88-06

Fax: 74-83-78

Web: www.cnpac.org.md

E-mail: office@cnpac.org.md

COPILUL – UN MARTOR CU NEVOI SPECIALE